

szkoła podstawowa **4-6**

---

# OPRACOWANIA

## lektur uzupełniających

---

Lucy Maud Montgomery

# ANIA

## Z ZIELONEGO WZGÓRZA

Streszczenia lektur  
uzupełniających

Charakterystyki  
i problematyka

Odpowiedzi na  
pytania z testów  
i sprawdzianów

**pewniak**  
na teście

**GREG**  
WYDAWNICTWO

# Lucy Maud Montgomery



## Biografia

Lucy Maud Montgomery urodziła się w **1874 r.** w Clifton na Wyspie Księcia Edwarda w Kanadzie. Wczesnie straciła rodziców. Wychowywali ją dziadkowie w małym miasteczku Cavendish. Była bardzo przywiązana do stron rodzinnych. Jej dziadkowie byli prototypami postaci Mateusza i Maryli w cyklu powieści o Ani Shirley.

Autorka *Ani z Zielonego Wzgórza* już jako dziecko próbowała swoich umiejętności pisarskich. Po studiach zajmowała się dziennikarstwem, porzuciła jednak to zajęcie, by opiekować się osamotnioną babcią. Pracowała jako nauczycielka i pisała swoje utwory. Wyszła za mąż za prezbiteriańskiego pastora, zajmowała się domem i dziećmi, pracowała w towarzystwach dobroczynnych. Pierwszą powieścią, która okazała się jej ogromnym sukcesem, była *Ania z Zielonego Wzgórza*, wydana w 1908 r. Powieść cieszyła się nadzwyczajnym powodzeniem.

Autorka napisała cały cykl powieści, poświęconych Ani: *Ania z Avonlea*, *Ania na uniwersytecie*, *Ania z Szumiących Topoli*, *Wymarzony dom Ani*, *Ania ze Złotego Brzegu*, *Dolina Tęczy*, *Rilla ze Złotego Brzegu*. Była również twórczynią innych powieści, nie zdobyły one jednak tak dużej popularności jak wymienione. Lucy Maud Montgomery zmarła w **1942 r.** w Toronto.

## ” ANIA Z ZIELONEGO WZGÓRZA

### Czas i miejsce akcji

Akcja rozgrywa się w drugiej połowie XIX w., w fikcyjnym miasteczku Avonlea na Wyspie Księcia Edwarda w Kanadzie.



Pewniak na teście

### Bohaterowie

**Anna Shirley** – główna i tytułowa bohaterka utworu, córka Bertę i Waltera Shirley, sierota (jej rodzice zmarli, gdy miała 3 miesiące). Ma jedenaście lat, jest szczupła i bardzo drobna. Ma pięgi, grube, rude warkocze i piękne, ogromne, zielonoszare oczy.

Pewniak na teście

Chociaż los Ani do chwili przybycia na Zielone Wzgórze był bardzo smutny, dziewczynka potrafi zachować pogodę ducha. Twierdzi: *Wiem z doświadczenia, że **prawie zawsze można się z czegoś cieszyć, jeśli się tego mocno pragnie.*** Stara się zawsze postępować w myśl tej zasady. Ania jest bardzo **wrażliwa, impulsywna**. Ma wybujałą fantazję, wyraża się często w sztucznie uduchowiony sposób (np. chce, żeby mówić na nią Kordelia, bo imię Ania uważa za mało romantyczne) i bardzo dużo mówi. Głęboko przeżywa każdą radość i smutek. Ania ma zawsze swoje zdanie i niełatwo z niego rezygnuje. Trudno ją także do czegoś zmusić. Aby udowodnić swoją odwagę i słuszność swoich racji, dziewczynka jest gotowa na wszystko. **Ma ambicję**. Nie znosi, by żartowano z jej wyglądu, ponieważ sama uważa się za brzydką. Dlatego długo nie może wybaczyć Gilbertowi, że nazwał ją *marchewką*, zwłaszcza że zdarzyło się to w obecności całej klasy i wszyscy mogli się z niej śmiać. Jest **inteligentna, pracowita, zdolna i ambitna** (największe problemy sprawiała jej geometria i dlatego wytrwale się jej uczyła), dzięki czemu została najlepszą uczennicą i skończyła seminarium nauczycielskie na pierwszym miejscu.

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Ania jest **wierną przyjaciółką**, dzieli się z Dianą wszystkim, co ma. Jest także **mądra, odważna** i ma zdolność podejmowania właściwych decyzji. Kiedy podczas nieobecności państwa Barry ich mała córeczka zachorowała na krup, dzięki swojej wiedzy i doświadczeniu Ania ratuje dziecku życie.

	ANIA JAKO JEDENASTOLATKA	ANIA JAKO SZESNASTOLATKA
wygląd	Rudowłosa, o piegowatej twarzy i szarozielonych oczach, bardzo chuda. Najczęściej nosiła proste, niemodne i nieładne sukienki.	Kasztanowe włosy, szczupła, o smukłej, zgrabnej sylwetce, z wielkimi szarozielonymi oczyma i inteligentnym wyrazem twarzy. Ubrana gustownie i modnie, ale skromnie, bez zbędnego przepychu.
cechy	Gadatliwa, roztrzepana, energiczna, wrażliwa, uczuciowa, uparta, lekkomyślna, nieuważna, o bogatej wyobraźni, inteligentna, z bogatym zasobem słownictwa, nadużywająca dziwnych wyrażen, odważna, śmiała, pogodna, uzdolniona literacko, wrażliwa na piękno przyrody, koleżeńska, czynna, impulsywna, pojętna, rozumna.	Sumienna, pracowita, pilna, energiczna, żywa, błyskotliwa, inteligentna, wrażliwa, uczuciowa, zdolna do wyrzeczeń i poświęceń, wytrwale dążąca do celu, o bogatej wyobraźni, odważna, śmiała, pogodna, postępująca się bogatym, lecz prostym językiem, uzdolniona literacko, wrażliwa na piękno.

Pewniak na teście

Pewniak na teście

**Maryla Cuthbert** – bohaterka drugoplanowa, siostra Mateusza. Była wysoką, szczupłą kobietą. Wydawała się nieprzystępna i **bardzo wymagająca**. Była panną, mieszkała z Mateuszem na Zielonym Wzgórzu. **Chłodna, pedantyczna** Maryla okazała się znakomitą wychowawczynią dla Ani. **Sprawiedliwa**, posiada też poczucie humoru, **stała się szczęśliwa**, odkąd w jej domu zagościła dziewczynka.

**Mateusz Cuthbert** – bohater drugoplanowy, jest starszy kilka lat od Maryli. **Stary kawaler, niezgrabny, brodaty, z niestaranie uczesanymi, długimi włosami**. Panicznie boi się kobiet. Bardzo **skryty i zamknięty w sobie**. Sprawia wrażenie, jakby samo mówienie sprawiało mu ogromną trudność. Jest **prostolinijny i wrażliwy**. Ania wyczuwa w nim od razu *pokrewną duszę*. Jest bardzo pracowitym, dobrym gospodarzem.

**Małgorzata Linde** – bohaterka drugoplanowa, pięćdziesięcioletnia kobieta. Przyjaciółka Maryli. Wzorowa gospodyni. Osoba bardzo gadatliwa. Jej nieposkromiona szczerość jest często źródłem różnych konfliktów. Apodyktyczna, wtrąca się często do spraw swoich sąsiadów. Potrafi jednak być oddaną przyjaciółką i życzliwą doradczynią.

**Diana Barry** – bohaterka drugoplanowa, *przyjaciółka od serca* Ani. Dziewczynka ułożona, uprzejma, wrażliwa, ale niewyróżniająca się niczym szczególnym – nie ma większych aspiracji ani dążeń. W nauce nie jest tak zdolna, jak Ania. Trochę bojaźliwa.

Pewniak na teście

**Gilbert Blythe** – bohater epizodyczny, **starszy o trzy lata od Ani**. Chłopiec **ambitny, odważny, uczciwy i szczer**. Próbuje wszelkimi sposobami przeprosić Anię za raz popełniony błąd. Żywi do Ani głębsze uczucie. Jest lojalny i szlachetny. Kiedyś jego ojciec kochał się w Maryli Cuthbert. W końcu Gilbert **przełamuje niechęć Ani**, gdy oddaje jej swoją posadę w szkole w Avonlea, by mogła być bliżej Maryli.

**Panna Muriel Stacy** – nauczycielka w szkole Ani, **przygotowuje swoich uczniów do egzaminu do seminarium nauczycielskiego**.

## Plan wydarzeń

1. Mateusz Cuthbert w drodze na stację kolejową po chłopca z sierocińca.
2. Omyłkowe przystanie dziewczynki zamiast chłopca i narodzenie się sympatii między Anią i Mateuszem.
3. Zaskoczenie i niechęć Maryli, postanowienie odestania dziewczynki.
4. Maryla i Ania w sierocińcu – smutna historia Ani, zmiana decyzji przez Marylę.
5. Poznanie przez Anię pani Małgorzaty Linde, niegrzeczne zachowanie dziewczynki i przeprosiny.
6. Zawarcie przyjaźni z Dianą Barry.
7. Niestuszne posądzenie Ani przez Marylę o zgubienie broszki, wyjaśnienie sytuacji i przeproszenie Ani.
8. Ania na pikniku.
9. Pechowy początek znajomości Ani z Gilbertem Blythem – nazwanie dziewczynki *mar-chewką*.
10. Przypadkowe upicie Diany winem porzeczkowym i zakaz przyjaźnienia się z Anią wyda-ny przez panią Barry.
11. Uratowanie przez Anię chorej na krup siostrzyczki Diany i ponowne pozwolenie na przyjaźń dziewczynek.
12. Wizyta ciotki Diany, Józefiny, i zdobycie przez Anię sympatii starszej pani.
13. Przygoda z kroplami walerianowymi w cieście i znalezienie przez Anię kolejnej *bratniej duszy* – pastorowej, pani Allan.
14. Złamanie nogi przez Anię i wymarzony prezent – śliczna, nowa sukienka.
15. Koncert charytatywny na potrzeby szkoły.
16. Klub Powieściowy – początki pisarstwa Ani.
17. Ufarbowanie włosów przez Anię na zielono.
18. Uratowanie Ani z dziurawej łodzi przez Gilberta i odrzucenie przez dziewczynkę jego oferty przyjaźni.
19. Odwiedziny Ani i Diany u ciotki Józefiny w Charlottetown.
20. Egzaminacje do seminarium nauczycielskiego – Ania lepsza od Gilberta.
21. Rywalizacja Ani i Gilberta o stypendium pozwalające na rozpoczęcie studiów.
22. Zdobycie stypendium przez Anię.
23. Śmierć Mateusza na wieść o upadku banku i utracie wszystkich oszczędności.
24. Rezygnacja Ani ze studiów i pozostanie w Avonlea z osamotnioną Marylą.
25. Oddanie Ani posady w szkole przez Gilberta i początek przyjaźni.

## Krótkie streszczenie

Rodzeństwo Cuthbertów, Maryla i Mateusz, decyduje się zaadoptować z sierocińca chłopca, który pomagałby im w gospodarstwie. Jednak na skutek pomyłki trafia do nich dziewczynka – ruda Ania Shirley. Najpierw zamierzają ją oddać, ale po namyśle Maryla decyduje, że Ania jednak u nich zostanie (co bardzo cieszy Mateusza, który od razu ją polubił, mimo że zwykle unikał kobiet i bał się dziewczynek). Ania jest bardzo żywiołowym i oryginalnym dzieckiem, jest gadatliwa i obdarzona ogromną wyobraźnią; początkowo ciągle wpada w kłopoty, na przykład przez pomyłkę upija przyjaciółkę winem porzeczkowym, piecze ciasto z kroplami walerianowymi i farbuje włosy na zielono. Jest jednak także zdolna, pracowita, uczynna i pilna, zostaje też najlepszą uczennicą w szkole, a potem w seminarium. Zdobywa sympatię wszystkich, zarówno dorosłych, jak i swoich rówieśników. Zaprzyjaźnia się z mieszkającą w sąsiedztwie Dianą Barry. Pewnego dnia, podczas nieobecności dorosłych, ratuje życie młodej siostrzyczce Diany, która zachorowała na krup. Jej największym wrogiem i rywalem w nauce staje się Gilbert Blythe, trochę starszy od niej chłopiec, który na początku ich znajomości nazwał ją

*marchewką*. Okazuje się też, że Ania ma talent literacki i potrafi pięknie deklamować wiersze. Podczas trwania akcji powieści Ania dorasta i poważnieje. Kończy z najlepszym wynikiem seminarium nauczycielskie i zamierza podjąć studia na uniwersytecie. Wtedy jednak wydarzają się nieszczęścia – na wieść o bankructwie banku i utracie wszystkich oszczędności niespodziewanie umiera na zawał Mateusz, a Maryla po wizycie u okulisty dowiaduje się, że grozi jej ślepotą. Ania decyduje się zostać w Avonlea i opiekować się Marylą, a wtedy Gilbert odstępuje jej swoją posesję w szkole. Ania zaprzyjaźnia się z nim.

## STRESZCZENIE

### 1. **Zdumienie Małgorzaty Linde** (streszczenie rozdziału)

Pani Linde – osoba około pięćdziesięcioletnia, wzorowa gospodyni, szybkim krokiem podąża na Zielone Wzgórze. Powodem tego jest zdziwienie, że Mateusz Cuthbert, zamiast o tej porze pracować w polu, pojechał gdzieś powozem. Po przybyciu na miejsce pani Małgorzata dowiaduje się od Maryli, siostry Mateusza, że rodzeństwo z Zielonego Wzgórza postanowiło adoptować chłopca z domu sierot, aby pomagał w gospodarstwie. Sąsiadka jest zbulwersowana. Próbuje wyperswadować Maryli ten pomysł. Powołuje się na wiek rodzeństwa i tragiczne wypadki spowodowane przez adoptowane dzieci. Bezskutecznie – pani Linde odchodzi pełna złych przeczuć.

Pewniak  
na teście

### 2. **Zdumienie Mateusza** (streszczenie rozdziału)

Mateusz dojeżdża na dworzec. Ma tam odebrać przywiezionego przez panią Spencer chłopca. Peron jest pusty. Siedzi tam tylko samotna dziewczynka. Kolejarz objaśnia, że pociąg już odjechał, a pani Spencer przywiozła dla Mateusza to dziecko. Zaszła jakaś pomyłka. Cuthbert nie wie, co w tej sytuacji zrobić, postanawia jednak zabrać dziewczynkę do domu, aby nie musiała nocować na dworcu. Po drodze Ania, nieświadoma nieporozumienia, opowiada Mateuszowi o swojej wielkiej radości z tego, że będzie miała swój dom. Dziecko zachwyca się przyrodą, ma wielką wyobraźnię. Mateuszowi robi się żal dziewczynki.

Pewniak  
na teście

### 3. **Zdumienie Maryli Cuthbert** (streszczenie rozdziału)

Maryla jest zaskoczona. Nie zamierza przyjąć pod swój dach dziewczynki (kiedy jej o tym mówi, Ania uważa to za najgorszą chwilę w swoim dotychczasowym życiu). Widzi jednak, że Mateusz polubił dziecko. On, który tak rzadko czegoś pragnie, chce stworzyć tej dziewczynce dom. Gdy Ania ma się przedstawić, prosi, by nazywano ją Kordelią, gdyż nie lubi swego prostego imienia. Maryla się nie zgadza. Gadulstwo sieroty trochę ją drażni, trochę bawi. Kładzie Anię spać na facjatce. Rankiem odwiezie dziewczynkę do pani Spencer.

Pewniak  
na teście

### 4. **Poranek na Zielonym Wzgórzu** (streszczenie rozdziału)

Anię napawa smutkiem myśl o odesłaniu jej do domu sierot. Ponownie jednak zachwyca się widokiem z okna, drzewem, strumykiem. Maryla obawia się, że może, podobnie jak brat, ulec urokowi dziecka. Gdy wsiada z Anią do powozu, dowiaduje się, że brat umówił się z parobkiem, aby ten mu pomagał.

### 5. **Historia Ani** (streszczenie rozdziału)

Po drodze Ania opowiada swoje dzieje. Urodziła się w Nowej Szkocji, jej rodzice uczyli w miejscowym liceum. Matka zmarła wkrótce po jej urodzeniu, później zmarł też ojciec. Dziewczynką zaopiekowała się postugaczka. U niej, a później u pani Hammond,

Ania często głodowała. Zajmowała się gospodarstwem domowym, wychowywaniem licznych dzieci. Po śmierci pana Hammonda odestano sierotę do przytułku. Tam również była niechciana. W domu sierot spędziła cztery miesiące, aż do przybycia pani Spencer. Maryla żałuje dziecka, któremu jedenastoletnie życie upłynęło pod znakiem ciężkiej pracy i złego traktowania.

#### **6. Co postanowiła Maryla (streszczenie rozdziału)**

W domu pani Spencer mechanizm pomyłki zostaje szybko wyjaśniony. Nadchodzi jednak pani Blewett – osoba niesympatyczna, złośliwa i wymagająca. Oświadcza, że chętnie zabierze Anię. Wówczas Maryla wycofuje się. Żal jej oddać to niezwykle dziecko takiej osobie. Po powrocie do domu oznajmia Mateuszowi, że postanowiła zatrzymać dziewczynkę. Prosi jednak, aby on nie wtrącał się do jej wychowania. Brat prosi o połaźliwość w stosunku do dziecka.

#### **7. Modlitwa Ani (streszczenie rozdziału)**

Wieczorem okazuje się, że Ania nigdy się nie modliła. Zna jednak katechizm. Opiekunka jest przerażona, że przyszło jej wychowywać poganę. Każę jej natychmiast ułożyć modlitwę. Słowa Ani są patetyczne i niezwykle. Dziewczynka prosi Boga o możliwość pozostania na Zielonym Wzgórzu i o to, aby była piękna, gdy dorośnie.

#### **8. Zaczyna się wychowanie Ani (streszczenie rozdziału)**

Maryla dopiero po południu mówi dziewczynce o swojej decyzji. Prosi, by nazywała ją i jej brata po imieniu. Ania opowiada opiekunce o swych wyobrażeniach religijnych oraz o marzeniach posiadania przyjaciółki. Dowiaduje się, iż po sąsiedzku mieszka Diana Barry – jej rówieśniczka.

#### **9. Oburzenie pani Linde (streszczenie rozdziału)**

Pani Małgorzata odwiedza Zielone Wzgórze. Nie rozumie decyzji Maryli. Mówi Ani, że jest chuda, brzydka i ma rude włosy. Ania reaguje gwałtownie. Wyraża swą nienawiść do pani Linde, zarzuca jej, że jest niezgrabna, tłusta i bez wyobraźni. Sąsiadka wychodzi obrażona. Ania płacze, lecz nie odczuwa skruchy. Nie przeprosi pani Małgorzaty, bo nie żałuje swego postępcu. Maryla każe jej pozostać w swoim pokoju.

Pewniak  
na teście

#### **10. Wyznanie winy (streszczenie rozdziału)**

Mateusz w sekrecie namawia Anię do przeprosin. Ania czyni to w sposób egzaltowany, przy okazji zaznacza, że to, co powiedziała o pani Małgorzacie, jest prawdą. Pani Linde przekonuje się do tej niezwyklej dziewczynki. Zyskuje też jej sympatię, wyrażając wiarę, że włosy Ani w przyszłości staną się kasztanowe.

#### **11. Wrażenia Ani w szkole niedzielnej (streszczenie rozdziału)**

Dziewczynka otrzymuje od opiekunki trzy sukienki – wszystkie jednakowo brzydkie, ale praktyczne. Maryla wyprawia wychowankę do szkoły niedzielnej. Niezadowolona ze swego wyglądu Ania ozdabia kapelusz polnymi kwiatami. Wzbudza tym sensację. Jest znudzona kazaniem i sposobem pracy w szkole niedzielnej. Mówi o tym Maryli.

#### **12. Uroczysta przysięga i obietnica (streszczenie rozdziału)**

Ania poznaje Dianę, która przypada jej do gustu. Dziewczynki wchodzą do ogrodu, gdzie najpierw podziwiają przepiękne kwiaty, a potem składają sobie przysięgę wiecznej przyjaźni. W drodze powrotnej na Zielone Wzgórze Ania snuje plany wspólnych

Pewniak  
na teście

zabaw i spotkań. Szczęścia dziewczynki w tym dniu dopełniają czekoladki, które Mateusz przywozi jej ze sklepu w Carmody. Ania postanawia, że podzieli się nimi z Dianą. Maryla obserwuje wychowankę, czuje się szczęśliwa.

Pewniak  
na teście

### 13. Rozkosze oczekiwania (streszczenie rozdziału)

Pastor zapowiada piknik dla uczniów szkoły niedzielnej. Maryla wyraża zgodę na uczestnictwo w nim Ani. Dziewczynka czeka niecierpliwie. Zachwyca się ametystową broszką opiekunki.

### 14. Przyznanie się do winy (streszczenie rozdziału)

Broszka ginie, a Maryla jest przekonana, że Ania wzięła ją bez pozwolenia i zgubiła. Nie pozwala jej opuścić pokoju, póki nie przyzna się do winy. Nadchodzi czas pikniku. Dziewczynka opowiada zmyśloną historię o zgubieniu broszki, gdyż chce iść na wycieczkę. Karą jest jednak pozostanie w domu. Po krótkim czasie broszka znajduje się, była wpięta w szal. Panna Cuthbert rozumie swój błąd i wyprawia Anię na piknik.

### 15. Burza w szkolnej szklance wody (streszczenie rozdziału)

Ania rozpoczyna naukę w szkole. Wkrótce zostaje prymuską. Po dłuższej nieobecności do szkoły wraca Gilbert Blythe. Znajomość z Anią rozpoczyna od ciągnięcia jej za włosy i nazywania *marchewką*. Dziewczynka rozbija mu na głowie tabliczkę. Zostaje ukarana i postanawia nigdy chłopcu nie wybaczyć. Kolejnego dnia spóźnia się na lekcje i za karę musi usiąść w jednej ławce ze zniechęconym kolegą. Postanawia więc nie iść więcej do szkoły. Maryla, naradziwszy się z panią Linde, wyraża na to zgodę.

Pewniak  
na teście

### 16. Tragiczne skutki podwieczorku (streszczenie rozdziału)

Ania zaprasza Dianę na podwieczorek. Jednak zamiast soku owocowego podaje jej przez pomyłkę wino porzeczkowe. Po wypiciu trzech szklanek Diana upija się. Pani Barry uznaje, że jej córka została umyślnie spojona, i zabrania Dianie kontaktów z przyjaciółką. Nie pomaga wizyta Ani ani interwencja Maryli. Pozbawiona towarzystwa bohaterka wraca do szkoły.

Pewniak  
na teście

### 17. Nowy cel w życiu (streszczenie rozdziału)

Nowym celem Ani jest absolutne pierwszeństwo w nauce. Ma jednak silnego konkurenta w osobie Gilberta. Piętą achillesową Ani jest geometria. Dziewczynka przeżywa szkolne radości i smutki.

### 18. Ania w roli zbawcy (streszczenie rozdziału)

Maryla, pani Linde i państwo Barry wyjeżdżają na spotkanie z premierem. Do Ani przybiega zdyszana Diana z prośbą o pomoc. Jej młodsza siostra, Minnie, jest chora na krup. Dusi się. Rodzice Diany są poza domem, więc Mateusz jedzie po lekarza. Ania biegnie do chorego dziecka. Z czasów opieki nad dziećmi Hammondów zna domowe sposoby leczenia tej choroby. Przed przyjazdem doktora kryzys mija. Lekarz twierdzi, że Ania uratowała dziecku życie. Pani Barry jest wzruszona, przeprasza dziewczynkę za swe dotychczasowe zachowanie.

Pewniak  
na teście

Pewniak  
na teście

### 19. Koncert, katastrofa i wyznanie (streszczenie rozdziału)

Matka Diany zaprasza Anię, aby z okazji urodzin Diany pojechała z nią na koncert, a potem nocowała w ich gościnnym pokoju. Po powrocie dziewczynki urządzają konkurs w skakaniu do łóżka. Niespodziewanie okazuje się, że śpi tam ciotka Diany – Józefina.

Starsza pani czuje się obrażona. Postanawia wyjechać. Ania zdobywa się na odwagę i rusza z wyjaśnieniami. Wzbudza ciekawość i sympatię pani Józefiny Barry.

**20. Bezdroża wyobraźni (streszczenie rozdziału)**

Wyobraźnia prowadzi Anię tak daleko, że dziewczynka boi się przejść przez lassek sosnowy, gdyż nazwała go Lasem Duchów. Maryla przetłumaczy jej opory. Wychowanka przyznaje, iż nierzeczywisty świat, jaki sobie stwarza, może okazać się niebezpieczniejszy, niż myślała.

**21. Nowe zastosowanie kropli walerianowych (streszczenie rozdziału)**

Do Avonlea przybywa nowy pastor – pan Allan – wraz z żoną. Kolejno odwiedza parafian. Maryla przygotowuje poczęstunek, Ania piecze tort. Podczas degustacji okazuje się, że zamiast dodać do niego wanilii, dodała kropli walerianowych. Tort trzeba wyrzucić. Ania rozpacza, pastorowa zaś okazuje się pokrewną duszą.

Pewniak na teście

**22. Odwiedziny Ani u pastorostwa (streszczenie rozdziału)**

Dziewczynka jest zaproszona na plebanię, tam zaprzyjaźnia się z panią Allan i dowiaduje się o przybyciu nowej nauczycielki – panny Muriel Stacy. Niecierpliwie oczekuje nowego roku szkolnego.

**23. Ofiara Ani dla sprawy honorowej (streszczenie rozdziału)**

W tydzień później Diana zaprasza koleżanki do siebie. Dzieci bawią się w „wyzwanekę”, co polega na tym, że „wyzwa się” koleżankę do wykonania jakiegoś bardzo trudnego zadania. Ania zostaje „wyzwana” przez Józję Pye (dziewczynki nie przepadają za sobą) do przejścia po szczycie dachu nad kuchnią. Dziewczynka podejmuje się wykonania próby, spada i łamie nogę. Oslodą choroby i rekonwalescencji są częste wizyty Diany.

Pewniak na teście

**24. Wychowankowie panny Stacy urządzają koncert (streszczenie rozdziału)**

Po trzech miesiącach spędzonych w domu Ania wraca do szkoły. Nauczycielka urządza koncert z udziałem wychowanków. Dochód z imprezy ma być przeznaczony na potrzeby szkoły. Ania przygotowuje dwie role. Jest ogromnie przejęta.

**25. Mateusz rzecznikiem bufiastych rękawów (streszczenie rozdziału)**

Mateusz zauważa, że dziewczynka jest ubrana znacznie gorzej, niż jej koleżanki. Postanawia sprawić jej suknię. Nie ma jednak odwagi kupić jej w sklepie. Prosi o pomoc panią Linde. Wręcza wychowance wspaniały wigilijny prezent: brązową satynową suknię z bufiastymi rękawami, panna Józefina zaś przysyła skórkowe pantofelki. Występ Ani na koncercie spotyka się ze wspaniałym przyjęciem.

Pewniak na teście

**26. Klub Powieściowy (streszczenie rozdziału)**

Dziewczęta z Avonlea zakładają Klub Powieściowy. Piszą sentymentalne powieści i głośno je odczytują na spotkaniach klubu. Maryla uznaje pisaninę za wariactwo, co jednak nie zniechęca Ani.

**27. Próżność ukarana (streszczenie rozdziału)**

Ania kupuje farbę do włosów od wędrownego handlarza. Jednak włosy jej nie stają się czarne, a zielone. Koloru nie daje się zmyć. Włosy dziewczynki zostają krótko ostrzyżone. Ania zauważa, że może być coś gorszego od rudych włosów – włosy zielone.

Pewniak na teście



### 28. *Niefortunne przedstawienie* (streszczenie rozdziału)

W ramach zajęć Klubu Powieściowego dziewczynki organizują przedstawienie. Jedną z nich, udając martwą, ma płynąć łódką z nurtem rzeki. Wybór pada na Anię. Łódź okazuje się dziurawa. Dziewczynka, szukając ratunku, wdrapuje się na pal mostu. Tam znajduje ją Gilbert Blythe. Mimo uzyskanej odeń pomocy Ania nie przyjmuje propozycji pogodzenia się.

### 29. *Epoka w życiu Ani* (streszczenie rozdziału)

Panna Józefina Barry zaprasza przyjaciółki do Charlottetown. Dziewczynki zachwycają się mieszkaniem starszej pani, oczarowują ją wystawy, onieśmiela duże miasto. Mimo niezwykłych wrażeń najmilszy jest powrót do domu.

### 30. *Utworzenie kompletu seminarzystów* (streszczenie rozdziału)

Panna Stacy odwiedza Maryłę. Proponuje skierowanie Ani do seminarium. Dziewczynka wdzięczna jest opiekunom za zgodę, marzy o zostaniu nauczycielką. Między nią a Gilbertem toczy się otwarte współzawodnictwo o pierwszeństwo w nauce. Gilbert stara się ignorować koleżankę. Mateusz przechodzi lekki atak serca.

Pewniak  
na teście

### 31. *Zwierzenia* (streszczenie rozdziału)

Rozpoczyna się nowy rok szkolny. Dla Ani jest to czas wytężonej pracy. Nadchodzą egzaminy. Dziewczynka obawia się, że może wypaść gorzej niż jej rywal. Zajęcie miejsca lepszego niż Gilbert jest dla niej rzeczą najważniejszą.

### 32. *Ogłoszenie listy przyjętych* (streszczenie rozdziału)

Lista przyjętych zostaje wydrukowana dopiero po miesiącu. Ania wypada najlepiej ze wszystkich dwustu zdających, Gilbert jest tuż za nią. Wszyscy uczniowie z Avonlea zostają przyjęci. Opiekunowie Ani oraz wszyscy mieszkańcy wioski są z niej dumni.

Pewniak  
na teście

### 33. *Koncert w hotelu* (streszczenie rozdziału)

Ania i Diana wybierają się na koncert. Stremowana Ania swą deklamacją przyćmiewa nawet zawodową deklamatorkę. Ten wieczór jest wielkim tryumfem dziewczyny. Publiczność jest zachwycona i prosi o bis. Przyjaciółka zauważa, że Gilbert oklaskiwał Anię szczególnie gorąco.

Pewniak  
na teście

### 34. *Seminarzystka* (streszczenie rozdziału)

Ania wyjeżdża z Avonlea, aby kontynuować naukę w seminarium. Jediną znajomą osobą w jej klasie jest Gilbert. Zarówno ona, jak i on starają się zdobyć szaczone stypendium Avery'ego, dające możliwość czteroletnich studiów wyższych.

### 35. *Zima w seminarium* (streszczenie rozdziału)

Gilbert zdaje się być zainteresowany Ruby Gillis. Ania żałuje, że nie może z nim swobodnie porozmawiać. Wie, że byłby wspaniałym przyjacielem. Pełna radości oczekuje spełnienia obietnic, jakie daje jej życie.

### 36. *Sława i marzenie* (streszczenie rozdziału)

Nadchodzi koniec roku. Gilbert zdobywa medal za naukę, Ania wymarzone stypendium. Avonlea jest dumne z wychowanków panny Stacy. Cuthbertowie martwią się, gdyż krążą plotki, iż bank, w którym złożyli wszystkie swoje oszczędności, upada.

Pewniak  
na teście

**37. Żniwiarz, którego imię jest śmierć (streszczenie rozdziału)**

Otrzymałszy wiadomość o upadku banku, Mateusz umiera na atak serca. Maryla postanawia sprzedać Zielone Wzgórze, gdyż obawia się, że nie podoła obowiązkom. Opowiada wychowawce o swej niespełnionej miłości do ojca Gilberta.

Pewniak  
na teście**38. Zakręt na drodze (streszczenie rozdziału)**

Ania postanawia nie wyjeżdżać do Redmond na studia i opiekować się Marylą, która dowiaduje się od lekarza, że grozi jej ślepotą. Pragnie objąć posadę nauczycielki w pobliskim Carmody. Gdy Gilbert dowiaduje się o tych planach, ustępuje Ani obietnicę mu etat w Avonlea. Ania jest naprawdę wdzięczna. Niechęć przeradza się w przyjaźń.

Pewniak  
na teściePewniak  
na teście**Problematyka**

Autorka powieści opisała w niej życie ludzi w niewielkiej wiosce kanadyjskiej na Wyspie Księcia Edwarda. Spokojne, niczym niezakłócone życie rodzeństwa Cuthbert zmienia przyjazd jedenastoletniej sieroty, niechcianej przez nikogo, dziewczynki o niezwykle bogatym życiu wewnętrznym. To wrażliwe dziecko poprzez swoje bardzo smutne dotąd życie nauczyło się, że aby przetrwać, musi marzyć i wyobrażać sobie różne piękne rzeczy, by zapomnieć o szarzyźnie codziennego, smutnego życia.

**Ania i Maryla to dwie osobowości dobrane na zasadzie kontrastu.** Ania jest romantyczną dziewczynką, Maryla jest surowa i twardo stąpa po ziemi. Ania jest wesota i pogodna, Maryla poważna i pesymistycznie nastawiona do życia. Ania ma miłe usposobienie i chętnie okazuje bliskim swoje przywiązanie i miłość, Maryla jest szorstka i nieprzystępna. Jednak pod tą skorupą kryje się uczciwa i dobra kobieta.

Utwór jest **powieścią społeczno-obyczajową**, pisarka ukazuje życie kanadyjskich rodzin mieszkających na wsi pod koniec ubiegłego stulecia. Jest to społeczność ludzi, którzy pomagają sobie w trudnych chwilach i czują się ze sobą związani. Urządzają wspólne pikniki, spotykają się na imprezach dobroczynnych i kulturalnych. Żywo reagują na tragedie i radości swoich sąsiadów.

